

Sygnatura akt XVIII C 1589/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 10 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Magda Inerowicz

Protokolant:protokolant sądowy Emilia Staszekiewicz

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2017r.

na rozprawie

sprawy z powództwa: **(...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

przeciwko: **Skarbowi Państwa – (...)
w P.**

o zapłatę

1. powództwo oddała,
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 14.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO /-/ M. Inerowicz

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20.10.2016r. powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od Skarbu Państwa – (...) na rzecz przypozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 884.820 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 listopada 2014r. do dnia zapłaty, z obowiązkiem zapłaty zasądzonej kwoty na rachunek bankowy kaźdoczesnego Komornika Sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne, na podstawie tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty z dnia 13 stycznia 2014r. wydanego w sprawie XXVI GNc 1251/13. Wniosła również o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – (...) na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że jest wierzycielem przypozwanej spółki (...) S.A. z siedzibą w W., która z kolei jest wierzycielem pozwanego Skarbu Państwa - (...). Wierzytelność przysługująca (...) S.A. od (...) została zajęta w trakcie postępowania zabezpieczającego, a następnie egzekucyjnego prowadzonych na wniosek powódki. Spółka podniosła, że na podstawie art. 887 k.p.c. przysługuje jej możliwość wykonywania z mocy samego zajęcia wszelkich praw i roszczeń dłużnika, w tym możliwość wytoczenia przez wierzyciela powództwa przeciwko dłużnikowi swojego dłużnika o zasądzenie na rzecz dłużnika zajętej wierzytelności. Pozwany Skarb Państwa – (...)zawarł z przypozwanym (...) S.A. umowę na wykonanie robót budowlanych, a następnie wcześniej przypozwany zawarł umowę konsorcjum na wykonanie przedmiotowych robót. Wierzytelność przysługująca A. od (...) po zakończeniu robót wynosi kwotę 979.996,48 zł, która nie została dotychczas objęta zapłaconymi fakturami częściowymi.

W odpowiedzi na pozew z dnia 20 grudnia 2016r. pozwany Skarb Państwa – (...) (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów postępowania na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował roszczenia objęte pozwem co do zasady, jak i wysokości. Zarzucił brak legitymacji czynnej po stronie powódki. Zaprzeczył, w szczególności, twierdzeniom powódki sugerującym istnienie rzekomego porozumienia pomiędzy pozwanym a przypozwanym. Pozwany przyznał, że w dniu 15 lipca 2011r. w trybie zamówień publicznych, po przeprowadzeniu przetargu ograniczonego, jako inwestor zawarł ze spółkami (...) S.A. i (...) sp. z o.o. w K. umowę, której przedmiotem była rozbudowa i integracja systemów ochrony w Jednostki Wojskowej Nr (...) P. – K.. Wskazał, że w związku ze wspólnym ubieganiem się o udzielenie zamówienia spółki (...) S.A. i (...) sp. z o.o. zawarły umowę konsorcjum. W dniu 1 października 2014r. doszło do podpisania protokołu komisyjnego odbioru końcowego zadania (...). Wykonawca w trakcie realizacji zadania korzystał z pomocy podwykonawców m.in. M. P. (1), prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) PHU (...). Podwykonawca ten kierował do inwestora żądania uregulowania zaległości płatniczych ze strony wykonawcy – konsorcjum. W rezultacie okazało się, że podwykonawca nie otrzymał ze strony wykonawcy należnych mu kwot wynagrodzenia, w związku z czym dokonano płatności na rzecz podwykonawcy wynagrodzenia na podstawie art. 647¹§ 5 k.c. Z tych względów, po stronie (...) S.A. nie powstało wymagalne roszczenie od (...), w wynikające z rozliczenia ostatecznego umowy nr (...) z dnia 15 lipca 2011r., do dochodzenia którego powódka uważa się uprawniona w oparciu o przepisy postępowania egzekucyjnego. Z ostrożności procesowej pozwany podniósł zarzut potrącenia wierzytelności objętej pozwem z wierzytelnością (podtrzymując jednocześnie twierdzenia o jej nieistnieniu) z przysługującą Skarbowi Państwa względem członkom wykonawczego konsorcjum.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 lipca 2011r. przypozwana (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zawarła z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. umowę, na mocy której utworzyły konsorcjum w celu wspólnego złożenia oferty w przetargu ogłoszonym przez zamawiającego - Wojskowy Zarząd Infrastruktury w Poznaniu na „Rozbudowę i integrację systemów ochrony w kompleksach JW. (...) P. – K. – wykonanie robót budowlano – montażowych” i wspólnego wykonania zamówienia. Strony umowy uzgodniły, że wszelkie płatności z tytułu wykonania zamówienia będą dokonywane przez (...) na rzecz (...) S.A. (...) S.A. był uprawniony do dochodzenia zapłaty pełnej sumy wierzytelności przysługującej wykonawcy od (...), a następnie zobowiązany do dokonania odpowiednich płatności na rzecz (...) sp. z o.o. W załączniku nr 6 spółki tworzące konsorcjum uzgodniły sposób podziału i zapłaty wynagrodzenia. Po zakończeniu realizacji zamówienia konsorcjum uległo następnie rozwiązaniu.

Strony ww. umowy uzgodniły również, że (...) S.A. będzie liderem konsorcjum, w związku z (...) spółka (...) udzieliła Liderowi pełnomocnictw do reprezentowania członków konsorcjum wobec zamawiającego oraz osób trzecich w związku z przygotowaniem oferty i wykonaniem zamówienia.

Z tytułu współpracy ze spółką (...) S.A. w W. w ramach umowy konsorcjum została wystawiona przez spółkę (...) sp. z o.o. w K. faktura VAT nr (...) z dnia 5 stycznia 2012r. na kwotę 159.000 zł brutto. Faktura ta została zapłacona w pełnej wysokości w dniu 24 stycznia 2012r. przez (...) S.A. Pomiędzy ww. spółkami – członkami konsorcjum wykonawczego – nie było innych faktur i rozliczeń.

Dowód: umowa konsorcjum z dnia 14.07.2011r. wraz z załącznikami (k. 162-171), pismo (...) sp. z o.o. z dnia 18.04.2017r. (k. 291).

W dniu 15 lipca 2011r. pozwany (...)z siedzibą w P. jako zamawiający zawarł z konsorcjum firm (...) S.A. z siedzibą w W. i (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. jako wykonawcą umowę nr (...), na mocy której zgodnie z wynikiem przetargu ograniczonego, rozstrzygniętego w dniu 8.07.2011r. (...) zlecił, a wykonawca przyjął do wykonania, roboty budowlane w ramach zadania (...). „Rozbudowa i integracja systemów ochrony w JW. (...) P. – K.. Termin rozpoczęcia robót ustalono na dzień 2.08.2011r., a zakończono na dzień 15.07.2012r. 9 3 ust. 1 umowy).

W § 9 ust. 3 umowy, wykonawca oświadczył, że:

- a) zrzeka się prawa przeniesienia prawa na osoby trzecie wynagrodzenia wynikającego z przedmiotowej umowy oraz
- b) wierzytelność po stronie wykonawcy z tytułu robót wykonywanych w ramach niniejszej umowy powstanie pod warunkiem, że wraz z dokumentami związanymi z odbiorem robót, wykonawca przedstawi prawidłowo wystawioną fakturę własną oraz otrzymane od podwykonawców faktury z ich potwierdzeniem do zapłaty.

Za wykonanie całego przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie kosztorysowo – ilościowe w kwocie 7.504.142,11 zł netto (9.230.094,79 zł brutto - § 10 ust. 1 umowy)) oraz że rozliczenie za roboty budowlane będzie następować fakturami częściowymi, wystawianymi raz na miesiąc na podstawie protokołu stanu wykonanych robót, potwierdzonych przez inspektora nadzoru oraz kosztorysów powykonawczych sporządzonych na podstawie obmiaru wykonanych robót i zastosowaniu cen jednostkowych z kosztorysu ofertowego. Wynagrodzenie wykonawcy opłacane fakturami częściowymi nie mogło przekroczyć 90% umownej wartości kosztorysowej przedmiotu umowy. Rozliczenie końcowe miało nastąpić w terminie 30 dni po zakończeniu i odbiorze końcowym robót budowlanych (§ 12 ust. 1. umowy z dnia 15 lipca 2011r.).

W myśl § 12 ust. 2. ww. umowy, wykonawca zobowiązany był przedłożyć zamawiającemu:

- a) oryginał faktury VAT wystawionej na zamawiającego, określającej nr zadania i przedmiotu umowy,
- b) protokołu odbioru robót budowlanych podpisany przez wykonawcę i inspektora nadzoru.

Zamawiający zobowiązał się do zapłaty wykonawcy wynagrodzenia ustalonego w § 10 ust. 1 umowy w terminie 30 dni od dnia doręczenia mu faktury wraz z dokumentami potwierdzającymi wykonanie robót określonymi w powyższym ust.2 oraz dokumentami określonymi w 9 ust. 3 lit. b) umowy. Wynagrodzenie przysługujące wykonawcy miało być płatne ze wskazanego rachunku bankowego zamawiającego na rachunek wykonawcy wskazany w fakturze (§ 12 ust. 3). Faktury wykonawcy doręczone bez wymaganych dokumentów określonych w § 9 ust. 3 lit. b), będą zwracane wykonawcy bez księgowania i bez obowiązku zapłaty.

Wykonawca zobowiązał się wykonać całość robót siłami własnymi, zgodnie z ofertą (§ 9 ust. 1). Niemniej, strony dopuściły możliwość zawarcia przez wykonawcę umowy na roboty budowlane z podwykonawcą, pod określonymi w umowie warunkami (§ 9 ust. 2 umowy).

Umowa z dnia 15 lipca 2011r. była wielokrotnie aneksowana. W aneksie nr (...) do umowy nr (...) wprowadzono zmiany do § 9 umowy poprzez dodanie ust. 1 a, w którym zamawiający wyraził zgodę aby wykonawca powierzył wykonanie robót podwykonawcom: firmie Przedsiębiorstwo (...) S.A. z siedzibą w P. oraz firmie (...) z siedzibą w Ł..

W kolejnych aneksach, m.in. zmieniano wysokość należnego wykonawcy wynagrodzenia oraz termin zakończenia robót. Ostatecznie wynagrodzenie zostało ustalone przez strony w aneksie nr (...) na kwotę 8.143.644,82 zł netto tj. 10.016.683,13 zł brutto, a termin zakończenia całości robót budowlanych objętych umową na dzień 30 czerwca 2014r.

W czasie wykonywania umowy, płatności na rzecz konsorcjum odbywały się zgodnie z § 9 ust. 3 lit. b) oraz § 12 ust. 1-4 umowy z dnia 15 lipca 2011r.

Dowód: informacja dotycząca rozstrzygnięcia przetargu (k. 26), umowa nr (...) zawarta pomiędzy (...) a konsorcjum spółek (...) S.A. i (...) sp. z o.o. z dnia 15.07.2011r. (k. 27 -37) wraz z aneksami (...) (k. 174 - 198), wykaz umów (k. 209-210), zeznania świadków A. G. (1) (00:14:39 – 00:43:00 e-protokołu rozprawy z dnia 27.04.2017r.), A. W. (00:45:05 – 00:57:10 e-protokołu z dnia 27.04.2017r., E. S. (2) (00:57:12 -01:07:30 e-protokołu z 27.04.2017r.), J. C. (01:07:34-01:16:30 e-protokołu z dnia 27.04.2017r.) oraz zeznania reprezentanta pozwanego T. B. (00:21:56 – 00:30:00 e-protokołu z dnia 6.07.2017r.).

W dniu 13 stycznia 2014r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. XXVI GNc 1251/13 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksła, na mocy którego nakazał A. zapłatę na rzecz powoda kwoty 1.516.935,19 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 grudnia 2013r. do dnia zapłaty oraz kwotę 26.179 tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 7.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. W dniu 21 listopada 2014r. ww. tytuł egzekucyjny został zaopatrzony w klauzulę wykonalności.

Dowód: nakaz zapłaty z dnia 13.01.2014r. XXVI GNc 1251/13 wraz z klauzulą wykonalności (k. 18), zeznania prezesa zarządu powódki W. Z. (00:11:34-00:21:00 e-protokołu z dnia 6.07.2017r.).

Powódka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła o wykonanie wobec obowiązanego - (...) S.A. z siedzibą w W. zabezpieczenia roszczenia pieniężnego, na które składa się należność główna w kwocie 1.516.936,19 zł i odsetki ustawowe za okres od dnia 19 grudnia 2013r. do dnia zapłaty, koszty sądowe w kwocie 26.179 zł poprzez zajęcie wierzytelności z rachunków bankowych obowiązanego i ruchomości obowiązanego.

W ww. postępowaniu o wykonanie zabezpieczenia, pismem z dnia 25 lutego 2014r., doręczonym w dniu 3 marca 2014r., Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy - S. G. poinformował (...)(...) o zajęciu – na podstawie art. 895 kpc - wierzytelności obowiązanego (...) S.A. wobec (...) z tytułu wzajemnych zobowiązań, wszelkich należności. Komornik wskazał, że zajęciu podlega cała suma przypadająca (...) S.A. do wypłaty, która obejmuje także wypłaty przyszłe. Komornik wezwał (...) do złożenia w ciągu tygodnia oświadczenia, czy (...) S.A. należy się zajęta wierzytelność, kiedy nastąpi wypłata zajętej wierzytelności oraz wezwał do przekazywania jej Komornikowi na wskazany w piśmie rachunek bankowy.

Postanowieniem z dnia 25 lutego 2014r. Sąd Okręgowy w Warszawie zezwolił (...) S.A. na wypłatę z rachunku bankowego środków na bieżącą działalność.

Pismem z dnia 4 marca 2014r. (...) wskazał, że na dzień 28.02.2014r. jego zadłużenie wobec firmy (...) S.A. wynosi 4.271,03 zł i że kwota ta stanowi zabezpieczenie należytego wykonania umowy, w związku z tym nie ma możliwości realizacji wyżej wymienionego zajęcia.

W kolejnym piśmie z dnia 17 czerwca 2014r. (...) w nawiązaniu do zajęcia z dnia 25 lutego 2014r. oraz pisma z dnia 10 czerwca 2014r. - poinformował Komornika, że w około 30.06.2014r. zostaną zakończone prace na zadaniami (...), w związku z czym po odbiorze robót nastąpić powinno fakturowanie za wykonane prace przez firmę (...) S.A. w W.. (...), po otrzymaniu faktur, będzie mógł zrealizować zajęcie wierzytelności z dnia 25 lutego 2014r., natomiast zabezpieczenie należytego wykonania umowy (...) będzie wymagalne po 36 miesiącach od odbioru końcowego robót.

Dowód: wniosek o wykonanie zabezpieczenia (k. 19 -20), zajęcie wierzytelności wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 21-22), postanowienie Sądu z dnia 25.02.2014r. (k. 39 – 42), pismo z dnia 4.03.2014r. (k. 90), pismo z dnia 17.06.2014r. (k. 91).

W dniu 1 października 2014r. został podpisany protokół końcowego odbioru robót, w którym stwierdzono, że zadanie zostało zrealizowane zgodnie z projektem budowlanym z uwzględnieniem zmian naniesionych na dokumentacji powykonawczej, że przedmiot odbioru został wykonany z należytą starannością, jak i wskazano, że roboty powinny zostać rozliczone do dnia 31 października 2014r.

Jeszcze przed dokonaniem ww. odbioru końcowego robót budowlanych, pismem z dnia 25 sierpnia 2014r. M. P. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P.H.U. (...) wezwał (...)- jako inwestora - do zapłaty kwoty 950.014,88 zł wraz z odsetkami od dnia wymagalności faktur VAT nr (...) z dnia 2 maja 2014r. oraz VAT nr (...) z dnia 7 sierpnia 2014r., wystawionych w związku z realizacją umowy nr (...) z dnia 26 lipca 2011r. podpisanej z (...) S.A. na roboty budowlane zadania pn. „Rozbudowa i integracja systemów ochrony w JW. (...) P. – K.”. Wskazał, że ww. kwota jest bezsporna i wymagalna. Roboty zostały wykonane, co potwierdzono protokołem. Do chwili obecnej wykonawca

– (...) S.A. nie dokonał płatności, co skutkuje koniecznością zwrócenia się z żądaniem zapłaty do inwestora. W dniu 28 sierpnia 2014r. M. P. (1) złożył do (...) oświadczenie, że ww. faktury nie zostały przez wykonawcę zapłacone.

Pismem z dnia 9 września 2014r. (...) (...) zwrócił się do (...) S.A. o potwierdzenie czy podwykonawca P.H.U. (...) zrealizował zadania, o których mowa w wezwaniu z dnia 28 sierpnia 2014r.

Pismem z dnia 25 września 2014r. spółka (...) sp. z o.o. w K. wniosła do (...) wobec braku zapłaty za roboty podwykonawcy – o dokonanie zapłaty i pomniejszenie o tę kwotę przyszłych należności konsorcjum (...) S.A. i (...) sp. z o.o. z tytułu realizacji kontraktu nr 338/2011/D zadanie (...).

Pismem z dnia 3 października 2014r. M. P. (1), prowadzący działalność pn. P.H.U. (...), na podstawie art. 647¹ § 5 kc, ponownie wezwał (...) w P. do zapłaty kwoty 950.014,88 zł. Z kolei pismem z dnia 5 listopada 2014r. wezwał (...) na tej samej podstawie - do zapłaty kwoty 17.166,64 zł na podstawie faktury VAT nr (...) z dnia 10.10.2014r. w terminie 14 dni.

W piśmie z 8 października 2014r. (...) w P. monitował (...) S.A. o potwierdzenie czy podwykonawca P.H.U. (...) zrealizował zadania, o których mowa w wezwaniu z dnia 28 sierpnia 2014r. oraz z dnia 3 października 2014r. W odpowiedzi na powyższe, w piśmie z dnia 13 października 2014r. (...) S.A. w W. poinformowało, że podwykonawcy (...) S.A. w zadaniu (...). firma (...)H.U. oraz firma (...) S.A. wykonały wszystkie prace objęte fakturami, których kopie dołączono do pisma z dnia 8 października 2014r. (...) S.A. wniosła jednocześnie o pilne dokonanie płatności przez (...) bezpośrednio ww. podwykonawcom.

W piśmie z dnia 28 października 2014r. spółka Przedsiębiorstwo (...) S.A. z siedzibą w P. – w odpowiedzi na pismo (...) w P. z dnia 27 października 2014r., podała, że firma (...) S.A. posiada nieuregulowane zobowiązanie wobec (...) S.A. w wysokości 84.101,00 zł wynikające z faktury nr (...), której termin płatności upłynął 8 czerwca 2014r.

Pismem z dnia 7 listopada 2014r. (...) powiadomiła (...) S.A. o zakończeniu zadania (...) wskazując, że dokonując rozliczenia inwestycji wziął pod uwagę wszystkie okoliczności związane z wykonawstwem zadania tj. rozszczenia podwykonawców, zabezpieczenie gwarancyjne inwestycji zgodnie z umową i zapisami w protokole odbioru końcowego z dnia 1.10.2014r. (...) wyjaśniło, że rozliczeniu podlegała wartość wykonanych robót potwierdzonych w protokołach odbioru robót przez inspektora nadzoru (...) a dotyczących umowy nr (...) tj. kwota 968.761,07 zł brutto. Biorąc pod uwagę rozszczenie jednego z podwykonawców z ww. kwoty wyrażono sporną kwotę 84.101,00 zł. Jako zabezpieczenie całego wymaganego w umowie okresu gwarancyjnego z ww. kwoty wyrażono również 150.250,25 zł. Wskazano też, że na podstawie dostarczonych faktur kwota 734.409,82 zł została wypłacona firmie (...), co nastąpiło pomiędzy 1 października 2014r. a 7 listopada 2014r.

Pismem z dnia 26 listopada 2014r. spółka (...) S.A. w P. wezwała (...) w P. do zapłaty kwoty 84.101,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie z tytułu pozostałej należności objętej fakturą VAT nr (...), kwoty 178,08 zł tytułem skapitalizowanych odsetek w związku z opóźnieniem w częściowej zapłacie ww. faktury oraz kwoty 569,51 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w płatności faktury VAT nr (...).

W dniu 27 listopada 2014r. powód skierował do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa K. Ł. wniosek o wszczęcie egzekucji wobec (...) S.A. W dniu 9 grudnia 2014r. Komornik Sądowy wszczął postępowanie egzekucyjne i zawiadomienie o wszczęciu skierował do pełnomocnika spółki (...) Sp. z o.o. w W..

W dniu 26 listopada 2014r. M. P. (1) złożył pozew przeciwko Skarbowi Państwa – (...) w P..

W dniu 12 grudnia 2014r. Skarb Państwa – Wojskowy Zarząd Infrastruktury w Poznaniu zawarł porozumienie ze (...) P.H.U. (...), w którym – w § 2 ust. 2, 3., 5. i 6. - stwierdzono, że podwykonawcami zadania nr (...) byli (...) oraz (...) S.A. oraz, że w związku z częściowymi płatnościami, w chwili odbioru końcowego zadania do rozliczenia z wykonawcą – konsorcjum – pozostała kwota 968.761,07 zł, przy czym (...) zgłosiła wierzytelność na kwotę 950.014,88 zł, a (...) na kwotę 84.101,00 zł. W związku z powyższym (...) z kwoty pozostałej do zapłaty wykonawcy zatrzymał kwotę 150.250,25 zł na potrzebę zabezpieczenia rękojmią wykonane roboty, kwotę 84.101zł złożył do depozytu sądowego, a pozostałe na

zadaniu środki wypłacił (...). W § 3 porozumienia (...) oświadczyło, że pod warunkiem przedłożenia mu oświadczenia o cofnięciu powództwa o zapłatę kwoty 234.874,85 zł, zobowiązuje się zapłacić na rzecz (...): kwotę 150.250,25 zł w terminie 14 dni od złożenia oświadczenia o cofnięciu powództwa, kwotę 65.354,81 zł w terminie 14 dni od zwrotu sumy złożonej do depozytu sądowego. W § 4 ust. 2 porozumienia (...) oświadczyło, że kwota 950.014,88 zł wyczerpuje wszelkie jego roszczenia z tytułu wykonania robót budowlanych przy zadaniu nr (...). Niezależnie zaś od powyższego kwota 17.166,64 zł wynikająca z faktury VAT nr (...) zostanie uznana i zapłacona przez (...), jeżeli wykonanie robót nią objętych zostanie potwierdzone.

W dniu 18 grudnia 2014r. (...) cofnął pozew przeciwko Skarbowi Państwa - (...) w P..

Pismem z dnia 18 grudnia 2014r. (...) poinformowało Komornika, że w księgach rachunkowych (...) w P. firma (...) S.A. w W. figuruje jako wierzyciel. Na dzień 17.12.2014r. zadłużenie (...) wobec firmy (...) S.A. wynosi 5.227,71 zł i jest to zabezpieczenie należytego wykonania umowy, które będzie wymagalne po 36 miesiącach od odbioru końcowego robót czyli około października 2017r. W związku z powyższym na dzień 18 grudnia 2014r. nie ma możliwości realizacji wymienionego zajęcia.

Pismem z dnia 16 lutego 2015r. M. P. (1) wezwał (...) w P. do wykonania porozumienia i zapłaty na jego rzecz kwoty 82.546,45 zł.

Skarb Państwa – Wojskowy Zarząd Infrastruktury w Poznaniu zapłacił na rzecz M. P. (1) prowadzącego działalność pn. (...) P.H.U.:

- kwotę 734.409,82 zł w dniu 3 listopada 2014r.,
- kwotę 150.409,85 zł w dniu 30 grudnia 2014r.
- kwotę 159,60 zł tytułem odsetek (do dnia 13 stycznia 2015r.)
- kwotę 82.361,85 zł (65.195,21 zł + 17.166,64 zł) w dniu 11 marca 2015r.

Dowód: wniosek o wszczęcie egzekucji (k. 23 – 24), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji (k. 25), pismo z dnia 7.11.2014r. (k. 92), pismo z dnia 18.12.2014r. (k. 93), faktura z dnia 21.10.2014r. (k. 73), protokół z dnia 1.10.2014r. z załącznikami (k. 199-206), pisma M. P. (1) z dnia 25.08.2014r., 28.08.2014r., 5.11.2014r., 3.10.2014r., 16.02.2015r. (k. 219-220, 222, 204-230), pismo (...) z 8.10.2014r. (k. 223), pisma (...) S.A. z 26.11.2014r. i 28.10.2014r. (k. 231-235), pismo (...) z 25.09.2014r. (k. 212), pismo (...) S.A. z dnia 13.10.2014r. (k. 211), pismo z 16.12.2014r. (k. 222), porozumienie z dnia 12.12.2014r. (k. 214-215), wydruki z operacji bankowych (k. 216-218), wezwanie do zapłaty z 16.02.2015r. (k. 219-220), pismo (...) z 13.01.2015r. (k. 95), zeznania świadków A. G. (1) (00:14:39 – 00:43:00 e-protokołu rozprawy z dnia 27.04.2017r.), A. W. (00:45:05 – 00:57:10 e-protokołu z dnia 27.04.2017r.), E. S. (2) (00:57:12 -01:07:30 e-protokołu z 27.04.2017r.), M. P. (1) (00:03:31 e-protokołu z dnia 6.07.2017r.), J. C. (01:07:34-01:16:30 e-protokołu z dnia 27.04.2017r.) oraz zeznania reprezentanta pozwanego T. B. (00:21:56 – 00:30:00 e-protokołu z dnia 6.07.2017r.).

W dniu 21 października 2014r. (...) S.A. wystawiła (...) fakturę VAT nr (...) na kwotę 950.228,78 zł brutto z płatnością na dzień 20 listopada 2014r. na rachunek bankowy o nr (...) z tytułu „Rozbudowy i integracji systemów ochrony w JW. Nr (...) P.-K. – Zadanie (...) i protokołu odbioru końcowego z dnia 1.10.2014r.”. Faktura ta została opatrzona pieczęcią spółki oraz podpisem głównej księgowej A. G. (2). Faktura ta została przekreślona przez nieustaloną osobę oraz w nieustalonym czasie. Nadto została zakreślona część faktury obejmująca przedmiot umowy. Komornik sądowy K. Ł. w czasie czynności terenowych w siedzibie dłużnej spółki odnalazł w dokumentacji (...) S.A. ww. fakturę wystawioną na (...) w zw. z zadaniem (...), na kwotę 950.228,78 zł.

Kopię ww. przekreślonej faktury przekazał Szefowi (...) w P. r.pr. M. P. (2), który w postępowaniu egzekucyjnym był pełnomocnikiem wierzyciela tj. spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W..

Spółka (...) S.A. z siedzibą w W. nigdy nie doręczyła (...) w P. prawidłowo wypełnionej faktury dotyczącej końcowego rozliczenia inwestora i wykonawcy z zadania nr (...).

Dowód: faktura z dnia 21.10.2014r. (k. 73), pismo z 9.03.2015r. (k. 74-75), pismo komornika z dnia 24.03.2015r. (k.100-101), zeznania świadków A. G. (1) (00:14:39 – 00:43:00 e-protokołu rozprawy z dnia 27.04.2017r.), A. W. (00:45:05 – 00:57:10 e-protokołu z dnia 27.04.2017r., E. S. (2) (00:57:12 -01:07:30 e-protokołu z 27.04.2017r.) oraz zeznania reprezentanta pozwanego T. B. (00:21:56 – 00:30:00 e-protokołu z dnia 6.07.2017r.).

Pismem z dnia 8 stycznia 2015r. (...) poinformował Komornika sądowego K. Ł., że zawarł z (...) S.A. umowy: (...) z dnia 15 lipca 2011r. na kwotę 10.016.683,13 zł, którą zrealizowano na kwotę 9.036.686,65 zł (979.996,48 zł) i (...) z dnia 16.09.2014r. na kwotę 18.532,29 zł. Powołał się na treść art. 647¹ § 5 k.c. o solidarnej odpowiedzialności inwestora i wykonawcy za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez wykonawcę, w związku z czym wymienione umowy zostały zrealizowane na rzecz podwykonawcy firmy (...) S.A.

Pismem z dnia 13 stycznia 2015r. (...) poinformował Komornika, że w związku z zakończeniem zadania (...) przekazał firmie (...) łączną kwotę zobowiązania 884.819,67 zł (734.409,82 zł + 150.250,25 zł + 159,60 zł odsetki). Jednocześnie poinformował, że (...) posiada ubezpieczeniową gwarancję należytego wykonania zobowiązania wraz z aneksami dotyczącą ww. zadania ważną do dnia 16 października 2017r.

Dnia 19 stycznia 2015r. Komornik sądowy P. G. przekazał akta postępowania zabezpieczającego o sygn. Km 171/14 komornikowi K. Ł., który połączył tę sprawę z postępowaniem egzekucyjnym prowadzonym pod sygn. akt (...) do łącznego prowadzenia, utrzymując jednocześnie w mocy czynności dokonane w sprawie Km 171/14.

W dniu 22 stycznia 2015r. (...) Bank (...) S.A. w W. poinformował Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy M. K. Ł., że rachunek bankowy o nr (...) nie należy do dłużnika (...) S.A. w W., ale A. P. (...) w USA.

Pismem z dnia 6 lutego 2015r. (...) przedstawił Komornikowi sądowemu (do sprawy (...)) swoje stanowisko, wskazując, że w chwili obecnej żadne wierzytelności dłużnika egzekwowanego (tj. (...) S.A.) w stosunku do (...) nie istnieją. Podał, że roszczenie regresowe do (...) S.A. z tytułu zapłaty przez (...) podwykonawcy nie zostało potrącone z żadną wierzytelnością dłużnika egzekwowanego, z tego względu, iż jak to opisano powyżej, wierzytelność taka nie istnieje. Wskazano, że (...) S.A. nigdy nie złożył (...) wymaganych umów z dnia 15 lipca 2011r. dokumentów (faktury własnej z otrzymanymi od podwykonawców fakturami z potwierdzeniem zapłaty), uzasadniających dokonanie zapłaty na rzecz (...) S.A. kwoty pieniężnej z tytułu wykonanych robót. Zapłata przez (...) na rzecz (...) PHU (...) została dokonana na podstawie art. 647¹ § 5 kc, w obliczu solidarnej odpowiedzialności inwestora wobec podwykonawcy wynikającej z mocy samego prawa. Wskazano również, że roszczenie regresowe do (...) S.A. z tytułu zapłaty przez (...) podwykonawcy nie zostało potrącone z żadną wierzytelnością dłużnika egzekwowanego, z tego względu, że wierzytelność taka nie istnieje.

W dniu 12 lutego 2015r. do kancelarii Komornika sądowego, w wykonaniu zajęcia wierzytelności, wpłynęły środki od (...) w wysokości 3.013,82 zł oraz 650,56 zł.

Komornik sądowy K. Ł., w dniu 11 lutego 2015r., złożył wniosek o pociągnięcie żołnierza do odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie art. 762 kpc i 761¹ kpc (wraz z wezwaniem do przekazania zajętej wierzytelności), a to wobec braku należytego informowania przez (...) Komornika sądowego, tj. udzielaniu informacji niepełnych, niespójnych, pomijających istotne fakty oraz zawierających odpowiedzi wymijające.

Skarb Państwa – (...) w P., pismem z dnia 9 marca 2015r. poinformowało r.pr. M. P. (2), pełnomocnika spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., iż nie odmawia wypłaty zajętej wierzytelności (...) S.A. Odmowa taka byłaby bowiem bezprzedmiotowa, a to z tego względu, iż w chwili obecnej żadne wierzytelności dłużnika egzekwowanego w stosunku do (...) nie istnieją. Po raz kolejny wskazano, że załączona przez r.pr. M. P. (2) kserokopia przekreślonej faktury nigdy nie została do (...) doręczona, w związku z tym nie jest możliwym jej uwzględnienie.

W piśmie wyjaśniającym z dnia 24 marca 2015r., kierowanym do Inspektoratu (...) Sił Zbrojnych, Rzecznika Dyscyplinarnego w B., Komornik sądowy K. Ł. wskazał m.in., że w czasie czynności terenowych w siedzibie dłużnej spółki odnalazł w dokumentacji (...) S.A. fakturę wystawioną na (...) w zw. z zadaniem (...), na kwotę 950.228,78 zł. Ustalił również, że rachunek bankowy wskazany w fakturze nie należy do (...) S.A., co wskazuje na podejmowanie przez dłużnika czynności zmierzających do uniknięcia egzekucji.

W dniu 4 sierpnia 2015r. zapadły orzeczenia Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych dotyczącej płk T. B., ppłk J. C., ppłk K. M., na mocy których wszyscy ww. zostali uznani za winnych popełnienia zarzucanych im czynów zabronionych, które odnosiły się do udzielania Komornikowi informacji świadomie fałszywych i wewnętrznie sprzecznych, jak również zaniechania udzielenia żądanych informacji (art. 762 kpc).

W dniu 21 sierpnia 2015r. wpłynął wniosek powoda do Sądu Okręgowego w Warszawie o zabezpieczenie roszczenia odszkodowawczego przeciwko (...) S.A., członkom zarządu spółki oraz spółce prawa amerykańskiego A. P. (...).

Postanowieniem z dnia 7 września 2015r. Sąd Okręgowy w Warszawie udzielił zabezpieczenia powództwa (...) Sp. z o.o. w W..

Pismem z dnia 11 września 2015r. (...) poinformował Komornika, że podział wynagrodzenia w ramach konsorcjum zawartego pomiędzy (...) S.A. a N. 2 został określony w § 3 umowy konsorcjum stanowiącej załącznik nr 5 do umowy (...).

Dowód: wniosek o pociągnięcie żołnierza do odpowiedzialności dyscyplinarnej (k. 98), pismo z dnia 8.01.2015r. (k. 89 i 94), pismo z dnia 6.02.2015r. (k. 71 – 72), pismo z dnia 13.01.2015r. (k. 95), pismo komornika z dnia 27 stycznia 2015r. (k. 96), pismo z 9.03.2015r. (k. 74-75), pismo Komornika z 24.03.2015r. (k.100-101), orzeczenia Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych (k. 104 – 123), wniosek z dnia 20.08.2015r. (k. 50 – 61), postanowienie z dnia 7.09.2015r. (k. 62 – 70), pismo z dnia 11.09.2015r. (k. 38), raport kwartalny (...) S.A. za okres od 1.01.2015r. do 31.03.2015r. (k. 43 – 48), pismo z 24.08.2016r. (k. 76), pismo banku (...) S.A. (k. 49).

Powyższy stan faktyczny był w zasadzie bezsporny, a jego rekonstrukcji Sąd dokonał przede wszystkim na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy. Strony złożyły do akt postępowania kopie dokumentów. Należy jednak zauważyć, iż przeciwnik procesowy strony składającej taką kopię, nie domagał się złożenia oryginału dokumentu (art. 129 kpc), ani nie kwestionował zgodności kopii z oryginałem, w konsekwencji Sąd przyjął, iż dokumenty te są zgodne z oryginałami. Wobec powyższego złożone do akt dokumenty zostały uznane za wartościowy materiał dowodowy i poczyniono w oparciu o nie ustalenia faktyczne, tj. Sąd uznał, iż stanowią one wiarygodny dowód pośredni wskazujący na istnienie i treść dowodów właściwych.

Na podstawie zgodnych i szczerych zeznań świadków A. G. (1), A. W. E. S. (2), J. C. oraz reprezentanta pozwanego T. B. Sąd ustalił, że w czasie wykonywania umowy o roboty budowlane pomiędzy (...) w P. a konsorcjum, płatności na rzecz wykonawcy odbywały się zgodnie z § 9 ust. 3 lit. b) oraz § 12 ust. 1-4 umowy z dnia 15 lipca 2011r.

W rozpoznawanej sprawie istotną okolicznością był fakt czy wystawiona przez spółkę (...) S.A. w W. w dniu 21 października 2014r. faktura VAT nr (...) na kwotę 950.228,78 zł brutto z płatnością na dzień 20 listopada 2014r. została doręczona (...) w P.. Z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, zeznań świadków A. G. (1), A. W., E. S. (2), J. C. oraz reprezentanta pozwanego T. B. wynika, że faktura ta nie została doręczona (...) w P. przez (...) S.A. Wprawdzie świadek J. C. zeznał, że była ona „przedstawiona (...), niemniej nie oznacza to doręczenie jej przez (...) S.A. Zeznania te należy rozpatrywać bowiem łącznie z treścią pisma komornika sądowego K. Ł. z dnia 24 marca 2015r., kierowanego do Inspektoratu (...) Sił Zbrojnych, Rzecznika Dyscyplinarnego w B., w którym wskazał on m.in., że w czasie czynności terenowych w siedzibie dłużnej spółki odnalazł w dokumentacji (...) S.A. fakturę wystawioną na (...) w zw. z zadaniem (...), na kwotę 950.228,78 zł. Z kolei zaś z pisma Szefa (...) z dnia 9 marca 2015r. do r. pr. M. P. (2) (który reprezentował powódkę jako wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym), wynika, że kserokopia przekreślonej faktury została (...) przesłana właśnie przez ww. pełnomocnika, a nigdy nie została do (...) doręczona. Co więcej z

zeznań świadka J. C. wynika, że „przedstawiona” (przez r.pr. M. P. (2)) faktura VAT nr (...) była przekreślona i budziła wątpliwości w zarządzie (...).

Dalej wskazać należy, że – jak podnosiła powódka w pozwie oraz jak wynika z ustaleń Sądu – wskazane w omawianej fakturze konto bankowe, na które należało przelać kwotę 950.228,78 zł nie należało do spółki (...) S.A., ale do podmiotu trzeciego (innej spółki i to prawa amerykańskiego z siedzibą w USA).

Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, że w ocenie Sądu powódka nie wykazała (art. 6 kc w zw. z art. 232 kpc), że spółka (...) S.A. w W. wystawiła prawidłową (nieprzekreśloną, podpisaną przez umocowaną do tego osobę, ze wskazaniem konta spółki) fakturę VAT, która miałaby stanowić podstawę końcowego rozliczenia pomiędzy inwestorem a konsorcjum wykonawczym w ramach umowy nr (...).

Zeznania świadka M. P. (1), jak i reprezentantów stron, choć szczerze i wiarygodne, to nie wniosły do sprawy nowych, istotnych informacji w stosunku do przeprowadzonych przez Sąd dowodów z dokumentów – stanowiły jedynie ich uzupełnienie.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

Pozwany w niniejszej sprawie w pierwszej kolejności podniósł zarzut braku legitymacji czynnej powódki z tego względu, że zajęta przez powódkę ewentualna wierzytelność przysługiwała, a w konsekwencji mogła być dochodzona jedynie łącznie przez obie spółki tworzące konsorcjum tj. (...) S.A. z siedzibą w W. oraz (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.. W zakresie ewentualnego dochodzenia przez konsorcjum pozostałej części wynagrodzenia od Skarbu Państwa – Wojskowego Zarządu Infrastruktury przysługiwała im bowiem łączna legitymacja czynna. Powódka jest zaś jedynie wierzycielem jednej ze spółek – (...) S.A. w W..

Pojęcie legitymacji procesowej oznacza materialne uprawnienie do występowania w konkretnym procesie cywilnym w charakterze strony procesowej (powodowej lub pozwanej). Innymi słowy powód musi być uprawniony do występowania z określonym roszczeniem (legitymacja procesowa czynna), a pozwany zobowiązany do jego zaspokojenia (legitymacja procesowa bierna). Legitymacja procesowa zaliczana jest do merytorycznych przesłanek postępowania cywilnego. Brak legitymacji procesowej po którejkolwiek ze stron procesu powoduje oddalenie powództwa.

W rozpoznawanej sprawie powódka swą legitymację procesową czynną uzasadniała tym, że jest wierzycielem spółki (...) S.A. z siedzibą w W., która z kolei jest wierzycielem pozwanego Skarbu Państwa - (...). Wierzytelność przysługująca (...) S.A. od (...) została zajęta w trakcie postępowania zabezpieczającego, a następnie egzekucyjnego prowadzonych na wniosek powódki. Stąd też Spółka podniosła przysługuje jej możliwość wykonywania z mocy samego zajęcia wszelkich praw i roszczeń dłużnika, w tym możliwość wytoczenia przez wierzyciela powództwa przeciwko dłużnikowi swojego dłużnika o zasądzenie na rzecz dłużnika zajętej wierzytelności.

Zgodnie z art. 885 kpc zajęcie ma ten skutek, że w stosunku do wierzyciela egzekwującego nieważne są rozporządzenia wynagrodzeniem przekraczające część wolną od zajęcia, dokonane po jego zajęciu, a także przed zajęciem, jeżeli wymagalność wynagrodzenia następuje po zajęciu. Z kolei w myśl art. 887 § 1 zd. 1 kpc z mocy samego zajęcia wierzyciel może wykonywać wszelkie prawa i roszczenia dłużnika. Przepisy te stosuje się odpowiednio do skutków zajęcia innych wierzytelności (art. 902 kpc). W przypadku zajęcia dokonywanego w ramach udzielonego zabezpieczenia (tytułem zabezpieczenia w przypadku powódki był nakaz zapłaty z dnia 13 stycznia 2014r. wydany w sprawie XXVI GNC 1251/13), do jego wykonania stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu egzekucyjnym (art. 743 § 1 kpc).

Wierzyciel wytaczający powództwo na podstawie art. 887 § 1 kpc w zw. z art. 902 kpc jest substytutem procesowym (ustawowym) podstawionym w prawa dłużnika dochodzącym w swoim własnym imieniu roszczeń przysługujących

egzekwowanemu dłużnikowi. Z istoty substytucji wynika, że wierzyciel nie może domagać się od drugiej strony świadczenia do swoich rąk, lecz do rąk dłużnika, (tak: SA w Białymstoku w wyroku z dnia 21.12.2015r., I ACa 786/15).

W ocenie Sądu, powyższy zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powódki nie był uzasadniony. W aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego został zakwestionowany pogląd, że w każdej sytuacji dochodzenia roszczeń przez podmioty tworzące konsorcjum zachodzi współuczestnictwo konieczne po stronie powodowej. W wyroku z dnia 23 września 2016r. (sygn. akt II CSK 27/16, publ. Lex, por. także wyrok SA w Warszawie z dnia 29.04.2013r. I ACa 1183/12, Lex nr 1339412), Sąd Najwyższy wyraził następujący pogląd, który Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w całości podziela. Sąd Najwyższy wskazał, że umowa konsorcjum nie została uregulowana w k.c. ani nie została kompleksowo ujęta w innym akcie normatywnym, a została ukształtowana przez praktykę, jako odpowiedź na zapotrzebowanie obrotu gospodarczego, na istnienie umowy o konkretnych właściwościach. Podstawą powołania konsorcjum jest umowa o wspólne działanie samodzielnie i autonomicznie występujących partnerów przy zawieraniu, której strony w szerokim zakresie, uwzględniając indywidualne potrzeby oraz charakter przedsięwzięcia, korzystają ze swobody kontraktowej i nie są związane wymogiem zachowania jednolitej formy organizacyjno-prawnej. Ani w doktrynie ani w judykaturze nie wypracowano jednolitej charakterystyki prawnej umowy konsorcjum, ani nie dokonano precyzyjnej oceny skutków jej zawarcia. Zasadniczo przyjmuje się, że konsorcjum stanowi umowny stosunek prawny nakierowany na współdziałanie, w celu realizacji określonego przedsięwzięcia gospodarczego, a jego konstrukcja jest najbardziej zbliżona do umowy spółki cywilnej, choć co do zasady współpraca ma charakter tymczasowy, odmienny jest charakter reprezentacji, nie występuje rozbudowana więź organizacyjna ani wspólny majątek. Z istnienia umowy konsorcjum nie musi wynikać współuczestnictwo konieczne po stronie powodowej, ponieważ nie można stawiać znaku równości między spółką cywilną zawiązaną na podstawie art. 860 k.c., a konsorcjum w rozumieniu art. 23 ust. 1 ustawy z 2004 r. Prawo zamówień publicznych, którego zawarcie nie musi skutkować powstaniem majątku wspólnego uczestników konsorcjum. Wskazano, iż nie ma podstaw do automatycznego kwalifikowania wszystkich umów konsorcjum, jako umów spółki cywilnej, jest to, bowiem uzależnione od zawarcia w takiej umowie cech konstrukcyjnych umowy spółki cywilnej. Przyjęcie, iż w sprawie o zwrot wadium między konsorcjantami istnieje współuczestnictwo konieczne, nie dostarcza argumentów na rzecz przyjęcia tego rodzaju współuczestnictwa w zakresie roszczeń wywodzonych z umowy o roboty budowlane, skoro pozostają one poza zakresem art. 23 ustawy z 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

W okolicznościach sprawy, za wnioskiem, że spółka (...) S.A. w W. mogła samodzielnie dochodzić wobec Skarbu Państwa – (...) ewentualnych roszczeń z tytułu końcowego rozliczenia umowy o roboty budowlane nr (...) przemawiają następujące okoliczności. Z umowy konsorcjum spółek (...) S.A. oraz (...) 2 sp. o.o. wynika, że (...) S.A. będzie liderem konsorcjum, w związku z (...) spółka (...) udzieliła tej pierwszej pełnomocnictw do reprezentowania członków konsorcjum wobec zamawiającego oraz osób trzecich w związku z przygotowaniem oferty oraz wykonaniem zamówienia. Nadto strony umowy konsorcjum z dnia 14 lipca 2011r. uzgodniły, że wszelkie płatności z tytułu wykonania zamówienia będą dokonywane przez (...) na rzecz (...) S.A. Nadto spółka ta była uprawniona do dochodzenia zapłaty pełnej sumy wierzytelności przysługującej wykonawcy od (...), a następnie zobowiązany do dokonania odpowiednich płatności na rzecz (...) sp. z o.o. W załączniku nr 6 spółki tworzące konsorcjum uzgodniły sposób podziału i zapłaty wynagrodzenia.

Nadto, jak wynika z ustaleń Sądu, spółka (...) z tytułu współpracy ze spółką (...) S.A. w W. w ramach umowy konsorcjum wystawiła fakturę VAT nr (...) z dnia 5 stycznia 2012r. na kwotę 159.000 zł brutto. Faktura ta została zapłacona w pełnej wysokości w dniu 24 stycznia 2012r. przez (...) S.A. Pomiędzy ww. spółkami – członkami konsorcjum wykonawczego – nie było innych faktur i rozliczeń.

Z powyższych uregulowań umowy konsorcjum oraz z faktu, że wszelkie należności spółki (...) z tytułu wspólnego wykonania umowy o roboty budowlane w ramach konsorcjum z (...) S.A. powstały i zostały zapłacone do dnia 24 stycznia 2012r., wynika zatem, że (...) S.A. przysługiwała samodzielna legitymacja czynna do dochodzenia ewentualnych roszczeń od (...) z tytułu końcowego rozliczenia umowy o roboty budowlane. W konsekwencji tego powódka, choć jest wyłącznie wierzycielem spółki (...) S.A., mogła co do zasady – z mocy samego zajęcia - samodzielnie

wykonywać wszelkie prawa i roszczenia dłużnika (...) S.A. wobec (...) w P. z tytułu ewentualnych końcowych rozliczeń umowy nr (...).

W rozpoznawanej sprawie należało jednak rozstrzygnąć czy powódka w sposób skuteczny zajęła ewentualną wierzytelność (...) S.A. wobec Skarbu Państwa – Wojskowego Zarządu Infrastruktury w toku postępowania zabezpieczającego w sprawie Km 171/14 albo egzekucyjnego w sprawie (...).

Zgodnie z art. 896 § 1 kpc do egzekucji z wierzytelności komornik przystępuje poprzez jej zajęcie. W celu zajęcia komornik: 1) zawiadomi dłużnika, że nie wolno mu odbierać żadnego świadczenia ani rozporządzać zajęętą wierzytelnością i ustanowionym dla niej zabezpieczeniem; 2) wezwie dłużnika wierzytelności, aby należnego od niego świadczenia nie uiszczal dłużnikowi, lecz złożył je komornikowi lub na rachunek depozytowy Ministra Finansów; 3) wezwie dłużnika wierzytelności, aby w razie zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej, w przypadku gdy świadczenie nie wystarcza na pokrycie wszystkich egzekwowanych należności, uiszczal je na rzecz sądowego albo administracyjnego organu egzekucyjnego, który pierwszy dokonał zajęcia, a w razie niemożności ustalenia tego pierwszeństwa - na rzecz organu, który dokonał zajęcia na poczet należności w wyższej kwocie, oraz aby niezwłocznie zawiadomił o zbiegu egzekucji właściwe organy egzekucyjne, wskazując datę doręczenia zawiadomień o zajęciach dokonanych przez te organy i wysokość należności, na poczet których zostały dokonane zajęcia.

Jednocześnie z zajęciem wierzytelności komornik – w myśl art. 896 § 2 kpc - wezwie jej dłużnika, aby w ciągu tygodnia złożył oświadczenie: 1) czy i w jakiej wysokości przysługuje dłużnikowi zajęta wierzytelność, czy też odmawia zapłaty i z jakiej przyczyny; 2) czy inne osoby roszczą sobie prawa do wierzytelności, czy i w jakim sądzie lub przed jakim organem toczy się lub toczyła się sprawa o zajęętą wierzytelność oraz czy i o jakie roszczenie została skierowana do zajętej wierzytelności egzekucja przez innych wierzycieli.

W doktrynie oraz judykaturze wskazuje się przede wszystkim, że zajęcie wierzytelności na podstawie art. 896 kpc obejmuje tylko wierzytelność istniejącą. Wierzytelność istniejąca to wierzytelność konkretna, osadzona w ramach określonego stosunku zobowiązaniowego pomiędzy zindywidualizowanymi podmiotami, mająca sprecyzowaną treść. Tylko tak skonkretyzowana wierzytelność może być przedmiotem egzekucji. Wezwanie adresowane do dłużnika konkretnej wierzytelności prowadzi – w świetle art. 896 kpc – do zajęcia tej wierzytelności jedynie wtedy, gdy indywidualizuje ją w sposób, który nie wywołuje wątpliwości, że o tę wierzytelność chodzi. Naruszenie zaś zakazu uiszczenia świadczenia do rąk dłużnika może być rozważane jedynie w kontekście realnego istnienia zajmowanej wierzytelności. Niezbędne jest przy tym wskazanie rodzaju tytułu prawnego, z którego wynika zajmowana wierzytelność (tak: SN w wyroku z dnia 11.01.2006r., III CK 335/05, Lex nr 176064, SN w wyroku z 19.08.1971r., I CR 308/71, OSNC 1972/5/85, postanowienie SN z dnia 25.04.1955r., IV CZ 72/55, OSNCK 1956/3/69 – na tle postępowania zabezpieczającego). Gdy zajęcie wierzytelności nie jest możliwe z uwagi na jej nieistnienie, do skuteczności egzekucji niezbędne jest złożenie nowego wniosku o jej prowadzenie. Nieistnienie wierzytelności w chwili zajęcia powoduje, że zajęcie jest nieskuteczne, to jest nie wywiera skutków jakie ustawa wiąże z zajęciem (np. art. 885, 887 kpc), choć jako czynność procesowa - zajęcie, stanowiąc realizację oznaczonego wniosku wierzyciela – nastąpiło. Ten procesowy skutek oznacza, że poddłużnik obowiązany jest wykonać obowiązek informacyjny z art. 896 § 2 kpc. Zajęcie należy traktować jako uchylone, gdy poddłużnik złoży oświadczenie o nieprzysługiwaniu dłużnikowi wierzytelności. Jeśli przyjąć, że wniosek wierzyciela o dokonanie zajęcia „konsumuje się” w zajęciu dokonanym, mimo, że okazuje się ono nieskuteczne i zostaje uchylone przez oświadczenie poddłużnika, to należy też przyjąć, że wierzyciel ma obowiązek ponownienia wniosku o zajęcie tylko wówczas, gdy komornik zajęcia wierzytelności dokonał. Obowiązek taki nie istnieje, gdy komornik w ogóle nie dokonał zajęcia, a wskazana we wniosku wierzytelność powstała później (por. SN w wyroku z dnia 5 lutego 2014r., sygn. akt V CSK 166/13, Lex 1464695).

Ocena skuteczności dokonanego zajęcia winna być dokonana z uwzględnieniem tzw. zasady dyspozycyjności. Stosownie do art. 797 kpc wierzyciel we wniosku o wszczęcie egzekucji musi określić świadczenie, które ma być spełnione oraz sposób egzekucji. Jeśli chodzi o drugi z elementów wniosku, to nie jest wystarczające ogólnikowe wskazanie przez wierzyciela, że domaga się prowadzenia egzekucji z wierzytelności przysługujących dłużnikowi. Wierzytelności, do których wierzyciel zamierza skierować egzekucję muszą być przez niego skonkretyzowane. Jeżeli

jednak komornik, dokonał zajęcia konkretnej wierzytelności, pomimo braku jej dostatecznego określenia we wniosku, to taka czynność pozostaje skuteczna dopóki nie zostanie uchylona.

W rozpoznawanej sprawie, powódka działając jako wierzyciel (...) S.A. we wniosku do komornika o wykonanie zabezpieczenia wносиła jedynie o zajęcie wierzytelności z rachunków bankowych obowiązanego o numerach wskazanych we wniosku oraz zajęcie wymienionych we wniosku ruchomości. Powódka w ogóle nie wносиła o zajęcie wierzytelności (...) S.A. wobec Skarbu Państwa – (...) w P. (vide: wniosek k. 19-20 akt sprawy). Oznacza to, że Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Miasta Stołecznego Warszawy P. G., dokonał zajęcia wierzytelności, pomimo braku w ogóle wniosku wierzyciela w tym zakresie.

Zdaniem Sądu, zajęcie to, z dnia 25 lutego 2014r. było nieskuteczne w rozumieniu art. 896 § 1 kpc. Podkreślić należy, że w jego treści komornik wskazał jedynie, że „Do powyższych roszczeń (tj. wynikających z nakazu zapłaty z dnia 13.01.2014r. w sprawie XXVIGNc 1251/13) zajmuję po myśli art. 895 kpc wierzytelności obowiązanego należne mu od Wojskowy Zarząd Infrastruktury w Poznaniu (...) jako dłużnika wierzytelności z tytułu wzajemnych zobowiązań, wszelkich należności”, przy czym zajęciu podlega cała suma przypadająca obowiązanemu do wypłaty i obejmuje także wypłaty przyszłe. Nadto, komornik wezwał poddłużnika do podania oświadczenia czy obowiązanemu należy się od niego zajęta wierzytelność lub czy uznaje zajęte prawo i w jakiej wysokości, czy zajęta wierzytelność uiszcza czy też odmawia uiszczenia i z jakiej przyczyny, kiedy nastąpi wypłata zajętej wierzytelności, czy zajmowana wierzytelność jest już zajęta i przez jaką władzę oraz czy jest zabezpieczona poręczeniem, zastawem albo zastawem rejestrowym (k. 21 akt sprawy).

Powyższe zajęcie nie spełnia wymogów skutecznego zajęcia wierzytelności z art. 896 § 1 kpc w zw. z art. 743 § 1 kpc, gdyż w ogóle nie indywidualizuje zajmowanej wierzytelności, choćby poprzez podanie z jakiego stosunku prawnego ma wynikać. Nie zawiera wskazania jakiego rodzaju jest to wierzytelność (np. zapłata wynagrodzenia czy innego rodzaju wierzytelność), ani jaka jest jej wysokość (choć ta ostanía okoliczność nie jest przesądzająca).

Powódka podnosiła, że już po wszczęciu przez nią egzekucji wobec spółki (...) S.A., co nastąpiło na wniosek z dnia 27 listopada 2014r., komornik sądowy K. Ł. w dniu 9 grudnia 2014r. skierował do (...) zajęcia wierzytelności w postępowaniu egzekucyjnym. Podkreślić należy, że wprawdzie faktycznie powódka w dniu 27 listopada 2014r. złożyła do ww. komornika wniosek egzekucyjny, to jednak nie wносиła w nim o dokonanie (ponowne dokonanie) zajęcia wierzytelności spółki (...) S.A. względem (...) w P. (vide: wniosek na k. 23-24 akt sprawy), choć wносиła o zajęcie innych wierzytelności. W dniu 9 grudnia 2014r. (vide: zawiadomienie k. 25) komornik dokonał zawiadomienia o wszczęciu egzekucji z wniosku spółki (...) sp. z o.o. wobec dłużnika (...) S.A., ale zawiadomienie to zostało przesłane do dłużnika oraz do pełnomocnika wierzyciela. Komornik sądowy K. Ł. nie dokonał zatem w dniu 9 grudnia 2014r. zajęcia spornej wierzytelności w postępowaniu egzekucyjnym. Z ustaleń Sądu wynika jedynie, że komornik ten otrzymał w styczniu 2015r. od komornika P. G. akta postępowania zabezpieczającego Km 171/14 i dopiero wówczas połączył te postępowania, orzekając jednocześnie o utrzymaniu w mocy czynności dokonanych w postępowaniu zabezpieczającym (vide: pismo komornika z dnia 27.01.2015r. k. 96). Powódka nie złożyła jednak dokumentu, z którego wynikałaby ww. czynność komornika, w szczególności zakres utrzymania w mocy czynności dokonanych w postępowaniu egzekucyjnym. Zakres utrzymania czynności w mocy był zaś istotny, jako, że we wniosku egzekucyjnym z dnia 27 listopada 2014r. powódka nie wносиła o zajęcie wierzytelności wobec (...) w P.. Nawet zaś, jeśli komornik utrzymał w mocy zajęcie z dnia 24 lutego 2014r., to w braku jego skuteczności (o czym pisano już wyżej), należy stwierdzić, że podtrzymanie w mocy tej wadliwej czynności było również bezskuteczne.

W przekonaniu Sądu o braku skuteczności zajęcia z dnia 24 lutego 2014r. świadczą również następujące okoliczności. Jak wynika z ustaleń faktycznych Sądu, zgodnie z umową nr (...) rozliczenie końcowe umowy nr (...) miało nastąpić w terminie 30 dni po zakończeniu i odbiorze końcowym robót budowlanych (§ 12 ust. 1. umowy z dnia 15 lipca 2011r.). Jakkolwiek zatem wierzytelność (...) S.A. wobec (...) z tytułu końcowego rozliczenia umowy mogła zatem powstać dopiero 30 dni po końcowym odbiorze robót, co nastąpiło dnia 1 października 2014r. W dacie 24 lutego 2014r. sporna wierzytelność zatem była nieistniejąca (nie powstała).

Dalej wskazać trzeba, że w żadnym z kolejnych pism, kierowanych do komornika po dokonaniu ww. zajęcia, Skarb Państwa – Wojskowy Zarząd Infrastruktury, nie potwierdził faktycznego istnienia (powstania) spornej wierzytelności tj. wierzytelności z tytułu końcowego rozliczenia spółki (...) S.A. (czy też konsorcjum wykonawczego) z (...) w P. tj. tytułem pozostałej części wynagrodzenia, co w ocenie Sądu, w istocie prowadziło do uchylecia tego zajęcia. Późniejsze zatem – ewentualne - utrzymanie jej w mocy przez komornika prowadzącego egzekucję było w istocie bezprzedmiotowe. Nie zostało zaś wykazane, aby komornik, w ramach już postępowania egzekucyjnego - dokonał nowego (ponownego) zajęcia ww. wierzytelności z tytułu pozostałej części wynagrodzenia.

W piśmie z dnia 4 marca 2014r. przedstawiciel (...) wskazał, że na dzień 28 lutego 2014r. jego zadłużenie wobec (...) S.A. wynosi 4.271,03 zł i że kwota ta stanowi zabezpieczenie należytego wykonania umowy, w związku z czym nie ma możliwości realizacji ww. zajęcia. Zatem w piśmie tym poddłużnik nie potwierdził istnienia spornej wierzytelności, odmawiając jednocześnie realizacji zajęcia. W piśmie z 17 czerwca 2014r. (...) poinformował z kolei, że około 30 czerwca 2014r. zostaną zakończone prace przy zadaniu (...), w związku z czym po odbiorze robót powinno nastąpić fakturowanie za prace wykonane przez firmę (...) S.A. i po otrzymaniu faktur (...) będzie mógł zrealizować zajęcie, natomiast zabezpieczenie należytego wykonania umowy będzie wymagalne po 36 miesiącach. W piśmie tym, w istocie również odmówiono aktualnego zrealizowania zajęcia, a jedynie stwierdzono kiedy nastąpi fakturowanie i że po otrzymaniu faktur (co jednak nie nastąpiło) będzie możliwe zrealizowanie zajęcia. W ocenie Sądu, ww. pismo wyjaśnia jedynie zasady ewentualnego rozliczenia inwestora z wykonawcą, ale nie przesądza o istnieniu spornej wierzytelności.

W kolejnym piśmie z dnia 18 grudnia 2014r. (...) poinformowało komornika wprawdzie, że w księgach rachunkowych (...) w P. firma (...) S.A. w W. figuruje jako wierzyciel i na dzień 17.12.2014r. zadłużenie (...) wobec ww. spółki wynosi 5.227,71 zł, ale jest to wierzytelność z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, które będzie wymagalne po 36 miesiącach od odbioru końcowego robót czyli około października 2017r. - w związku z powyższym na dzień 18 grudnia 2014r. nie ma możliwości realizacji wymienionego zajęcia. Odmówiono zatem realizacji spornego zajęcia. Pismem z dnia 6 lutego 2015r. (...) również przedstawił komornikowi sądowemu (do sprawy (...)) swoje stanowisko, że w chwili obecnej żadne wierzytelności dłużnika egzekwowanego (tj. (...) S.A.) w stosunku do (...) nie istnieją.

Nie miało przy tym, w ocenie Sądu, istotnego znaczenia, że autorzy pism (...) z 18 grudnia 2014r., 8 stycznia 2015r. i 6 lutego 2015r. zostali ukarani dyscyplinarnie za udzielenia Komornikowi informacji świadomie fałszywych i wewnętrznie sprzecznych, jak również zaniechania udzielenia żądanych informacji (art. 762 kpc), albowiem przede wszystkim zarzucono im, że w treści tych pism wskazywali na nieistnienie wierzytelności (...) względem (...) S.A., podczas gdy w dniu 12 lutego 2015r. do kancelarii komornika wpłynęły środki od (...) w wysokości 3.013,82 zł oraz 650,56 zł, co pozostawało w sprzeczności z treścią ww. dokumentów. Bezspornym bowiem jest, że kwoty te, wpłacone przez (...) do komornika, nie dotyczyły (nie stanowiły) spornej wierzytelności, a mianowicie wierzytelności z tytułu końcowego rozliczenia spółki (...) S.A. (czy też konsorcjum wykonawczego) z (...) w P. tj. tytułem pozostałej części wynagrodzenia.

Niezależnie od powyższych rozważań, wskazać należy, że wierzytelność spółki (...) S.A. o wypłatę pozostałej części wynagrodzenia powstała dopiero w dniu 31 października 2014r., 30 dni od dokonania protokolarnego końcowego odbioru prac, w którym stwierdzono, że zadanie zostało zrealizowane zgodnie z projektem budowlanym, a przedmiot odbioru został wykonany z należytą starannością.

Niemniej, co bezsporne oraz co wynika z ustaleń Sądu, w sierpniu i dalszych miesiącach do (...) zgłosili się podwykonawcy konsorcjum domagając się wypłaty należnych wynagrodzeń (części), a niezapłaconych przez (...) S.A. (...) S.A., jak i (...) 2 potwierdzili fakt prawidłowego wykonania zarówno przez firmę (...)H.U. oraz (...) S.A. prac objętych wystawionymi przez te podmioty fakturami, w związku z czym (...) w P. na podstawie art. 647¹ § 5 kc, wypłaciło im należną część wynagrodzeń.

W tym miejscu Sąd wskazuje, że pozwany – jako inwestor, który wyraził zgodę za wykonanie robót budowlanych przez podwykonawców – ponosił na podstawie art. 647¹ § 5 kc - wraz z konsorcjum wykonawczym solidarną

odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcom i że jest to odpowiedzialność niezależna od odpowiedzialności wobec konsorcjum za zapłatę mu należnego wynagrodzenia. Z chwilą odbioru przedmiotu robót realizuje się – co do zasady – prawo wykonawcy do wypłaty wynagrodzenia (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 6.09.2016r., V ACA 935/15, wyrok SA w Warszawie z dnia 24.05.2016r., I ACA 1094/15). Również zapłata wykonawcy wynagrodzenia nie wyłącza odpowiedzialności inwestora wobec podwykonawcy na podstawie art. 647¹ § 5 kc (tak: SA we W. w wyroku z dnia 12.04.2013r. I ACA 314/13). Podstawę zaś rozliczeń między solidarnie zobowiązanymi na podstawie art. 647¹ § 5 kc inwestorem a wykonawcą za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy stanowi art. 376 § 1 kc. Jeżeli w umowie między inwestorem a wykonawcą strony nie uregulowały wzajemnych rozliczeń na wypadek spełnienia świadczenia przez któregokolwiek z solidarnie zobowiązanych, współdłużnicy odpowiadają w częściach równych, co oznacza, że inwestor, który spłacił wierzyciela może żądać zapłaty od pozostałych dłużników wyłącznie w części przypadającej na nich zgodnie z wewnętrznym podziałem długu (tak: SN w wyroku z dnia 11.02.2016r., V CSK 339/15, Lex 1977863).

Samo zatem prawo konsorcjum wykonawczego do wynagrodzenia nie mogło być zatem uwarunkowane wystawieniem faktury VAT. Taka umowa byłaby faktycznie sprzeczna z naturą stosunku prawnego – umowy o roboty budowlane (art. 647 kc w zw. z art. 642 § 1 kc). Istotnym jednak jest, że należy rozróżnić kwestię powstania wierzytelności od wymagalności tego świadczenia (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 24.05.2016r., I ACA 1094/15).

Pozwany kwestionował fakt wymagalności roszczenia (...) S.A. wobec (...) o wypłatę pozostałej części wynagrodzenia. Badając tę kwestię należało odwołać się do umowy stron. Zgodnie z art. 353¹ kc – wyrażającym tzw. zasadę swobody umów - strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Nie ma bowiem przeszkód, aby strony – również umowy o roboty budowlane - określiły zasady, jak i terminy płatności świadczenia pieniężnego, ustalając np. że wymagalność świadczenia nastąpi po wystawieniu i doręczeniu faktury, a także aby wymagalność uzależnić od innego zdarzenia przyszłego. Strony mogą zatem dowolnie w umowie kształtować termin płatności i uzależniać wymagalność od rozmaitych zdarzeń mających mieć miejsce w przyszłości, ale musi to być zdarzenie przyszłe i pewne. Nie można jedynie uznać, aby ważne (art. 58 § 3 kc) było zastrzeżenie uzależniające spełnienie świadczenia pieniężnego za wykonane zobowiązanie od zachowania osoby trzeciej, gdyż w takiej sytuacji można mówić jedynie o zdarzeniu przyszłym i niepewnym, co naruszałoby zasadę ekwiwalentności świadczeń w umowie wzajemnej (por. wyrok SA w Gdańsku z dnia 5.11.2015r., I ACA 511/15, wyrok SA w Warszawie z dnia 17.07.2007r., I ACA 817/06, wyrok SA w Poznaniu z dnia 6.12.2016r., I ACA 693/16, wyrok SA w Łodzi z dnia 26.09.2014r. I ACA 444/14 zapadły na tle wykonania zamówienia publicznego).

Bezspornym jest, że za wykonanie całego przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie kosztorysowo – ilościowe oraz że rozliczenie za roboty budowlane będzie następować fakturami częściowymi, wystawianymi raz na miesiąc na podstawie protokołu stanu wykonanych robót, potwierdzonych przez inspektora nadzoru oraz kosztorysów powykonawczych sporządzonych na podstawie obmiaru wykonanych robót i zastosowaniu cen jednostkowych z kosztorysu ofertowego. Wynagrodzenie wykonawcy opłacane fakturami częściowymi nie mogło przekroczyć 90% umownej wartości kosztorysowej przedmiotu umowy. Rozliczenie końcowe miało nastąpić w terminie 30 dni po zakończeniu i odbiorze końcowym robót budowlanych (§ 12 ust. 1. umowy z dnia 15 lipca 2011r.).

W umowie o roboty budowlane z dnia 15 lipca 2011r. postanowiono też, że wykonawca zobowiązany był przedłożyć zamawiającemu: a) oryginał faktury VAT wystawionej na zamawiającego, określającej nr zadania i przedmiotu umowy, b) protokołu odbioru robót budowlanych podpisany przez wykonawcę i inspektora nadzoru (§ 12 ust. 2. ww. umowy). Zamawiający zobowiązał się do zapłaty wykonawcy wynagrodzenia ustalonego w § 10 ust. 1 umowy w terminie 30 dni od dnia doręczenia mu faktury wraz z dokumentami potwierdzającymi wykonanie robót określonymi w powyższym ust. 2 oraz dokumentami określonymi w 9 ust. 3 lit. b) umowy (tj. prawidłowo wystawioną fakturę własną oraz otrzymane od podwykonawców faktury z ich potwierdzeniem do zapłaty). Wynagrodzenie przysługujące wykonawcy miało być płatne ze wskazanego rachunku bankowego zamawiającego na rachunek wykonawcy wskazany

w fakturze (§ 12 ust. 3). Faktury wykonawcy doręczone bez wymaganych dokumentów określonych w § 9 ust. 3 lit. b), będą zwracane wykonawcy bez księgowania i bez obowiązku zapłaty.

W niniejszej sprawie zatem, na mocy umowy stron, przesłanką wymagalności roszczenia wykonawcy o zapłatę pozostałej (po odbiorze końcowym) części wynagrodzenia było przede wszystkim wystawienie prawidłowej własnej faktury VAT, określającej nr zadania i przedmiot umowy i jej doręczenie obowiązanemu inwestorowi czyli (...).

Z ustaleń Sądu wynika zaś, że wprawdzie dnia 21 października 2014r. (...) S.A. wystawiła (...) fakturę VAT nr (...) na kwotę 950.228,78 zł brutto z tytułu „Rozbudowy i integracji systemów ochrony w JW. Nr (...) P.-K. – Zadanie (...) i protokołu odbioru końcowego z dnia 1.10.2014r.”. Faktura ta została opatrzona pieczęcią spółki oraz podpisem głównej księgowej A. G. (2). Co istotne jednak faktura ta została przekreślona przez nieustaloną osobę oraz w nieustalonym czasie. Nie można zatem stwierdzić, aby była to prawidłowo wystawiona faktura własna (...) S.A. w W.. Ponadto w fakturze tej wskazano, że jej płatność ma nastąpić dnia 20 listopada 2014r. na rachunek bankowy o nr (...). W toku postępowania egzekucyjnego komornik sądowy ustalił, że ww. rachunek bankowy nie jest rachunkiem dłużnika ((...) S.A. w W.), ale rachunkiem spółki prawa amerykańskiego z siedzibą w USA. Również i z tego względu, w ocenie Sądu, nie można uznać, aby ww. faktura była prawidłową fakturą własną dłużnika.

Z ustaleń Sądu wynika również, że faktura ta nigdy nie została doręczona, w oryginale, przez dłużnika wierzycielowi. Dokument ten odnalazł w dokumentacji (...) S.A. komornik sądowy K. Ł. w czasie czynności terenowych w siedzibie tej spółki. Jedynie kopię ww. przekreślonej faktury przekazał Szefowi (...) w P. r.pr. M. P. (2), który w postępowaniu egzekucyjnym był pełnomocnikiem wierzyciela tj. spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W..

Z powyższych względów stwierdzić należy, że wierzytelność spółki (...) S.A. w W. z tytułu pozostałej części wynagrodzenia na podstawie umowy nr (...) nigdy nie uzyskała waloru wymagalności i z tego względu nie powstał po stronie pozwanego Skarbu Państwa – Wojskowego Zarządu Infrastruktury obowiązek świadczenia w tym zakresie na rzecz spółki, a tym samym obowiązek realizacji na rzecz komornika sądowego zajęcia tej wierzytelności, nawet przy hipotetycznym założeniu, że było ono skuteczne.

Reasumując, z powyższych względów, powództwo okazało się nieuzasadnione, o czym Sąd orzekł w punkcie 1 wyroku.

Ubocznie zaś wskazać należy, że – choć nieistotne dla powyższego rozstrzygnięcia – to również nietrafne jest powoływanie się przez pozwanego na dokonane względem (...) S.A. potrącenie wzajemnych wierzytelności tj. wierzytelności spółki (...) S.A. z tytułu pozostałej części wynagrodzenia oraz roszczenia regresowego pozwanego. Jak wskazuje treść pisma pozwanego z dnia 7 listopada 2014r. nie stanowiło ono dokonania potrącenia wierzytelności. Nie mogło ono także skutecznie nastąpić w formie zarzutu procesowego, gdyż nie zostało złożone dłużnikowi tj. spółce (...) S.A. Poza tym pozwany nie wykazał, że na podstawie umowy o roboty budowlane z konsorcjum wykonawczym przysługuje mu regres w postaci całej kwoty uiszczony tytułem pozostałego wynagrodzenia na rzecz firmy (...).H.U. M. P. (1) (art. 376 kc).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i 99 k.p.c. Koszty zastępstwa procesowego radcy Prokuraturii Generalnej RP, reprezentującego pozwanego, zostały ustalone w oparciu o § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804 z późn. zm.). Na koszty procesu pozwanego w niniejszej sprawie złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 14.400 zł (pkt. 2 wyroku).

SSO /-/ M. Inerowicz